

1 JON

A tëëm ne Jon to manot en, e' to kiun o kiun va-momoaan va'ih to nö non pa napan va po vaman varih to te' ne manih pa muhin va Esia'. A tëëm pamëh ne Jon to te' non manih pa vöön vëh Ēfësus.

E Jon to te' me non o pöök kokoman. O pöh kokoman pe' to te' va non manih, e' to hin vakis rakah non a napan varih to vaman ne Ieesu' pan, ee se sun vakis rakah ne manih pa vaman varoe e Sosenën me e koa' pe', Ieesu' Kristo. Ee to iu voh e ne pe Sosenën, ivëh, ke' vih rakah pet non, pee se iu ne o upöm pee. Ko meoh kokoman pe' ivëh, e' to he' raoe a soe vaënpan to te' suk non o tövavaasis pikpiuk. O tövavaasis pikpiuk poë varih to sosoe vapiun e ne sih pan, 'A ma sioniira to te' me ne a taate' hat, ivëh, ke' hikta onöt non e Kristo se tavus te' vamaman me o sionin vamanih pea. E' to tavus te' vamaman voh en, ivëhkëk, e' to hikta te' me non to sionin to te' va non manih pa sioniira.' O tövavaasis pikpiuk poë varih to koman me va ne manih pan, o nat vih e' a tah apuh. Ka taate' iu te' to hikta te' apuh vi non, pare hikta koman ne a ma taate' apa'puh. O te' poë varih to vakihat me e ne pe Kristo, ivëh, ne Jon to iu vatvus vateera' suk non o to'to' pee po vavaasis totoopin.

A ma kiun varih to tataki va ne manih pan,
 A ma kokoman man to te' ne komön o kiun, 1:1-4
 A taate' maaka, me a taate' popoen to hikta
 vatoe ne, 1:5-10; 2:1-27
 E' to he' raoe a soe vaënpan, suk o te' to vakihat
 me ne e Kristo, 2:18-29

Ea to onöt e no pa nat eteh e koa' pe Sosoenën,
me eteh e koa' pe susun po ora' hat, 3:1-24; 4:1-6

E Sosoenën e' a pusun in a taate' iu te', ivëh, ke'
totoopin rakah non pa ö no pus koa' pe' se iu
ne o upöm pee, 4:7-21; 5:1-5

A soe va pa kukön tah to va'aus ne a kiu pe Ieesu'
Kristo, me o to'to' tamoan, 5:6-21

A Soe To Te' Me Non O To'to' To Tavus Vamaaka
En

¹ Emöm to vatvus vamaaka rakah em pa Soe vëh,
to te' me non o to'to', a Soe pamëh to te' moaan
rakah voh e non. Ka Soe pamëh to te' maaka rakah
voh e non. Emöm to tēnan voh em pe', ko ep em pe',
pamöm pök em pe' pa ma korenöm. Pamöm kiun
ke nös peöm pa soe va pa Soe pamëh. ² Ka te' va'ih
to he'he' a rora sih o to'to' tamoan to tavus va-
teera' en, kemöm ep voh em pe' pa ma matanöm,
pamöm vavatvus nem sih a soe va pe'. Emöm to
soe vamaaka rakah kem peöm po To'to' Tamoan
pamëh. Moaan voh no To'to' pamëh to te' va'peh
me voh e non pe Tamaara, ka kuru va'ih, ne' to
tavus vateera' rakah en, kemöm ep em pe'. ³ Emöm
to soe tavus rakah kem peöm pataeah nemöm to
ep in pamöm pēnton. Suk ataeah, emöm to iu me
nem a ö ne eöm se vapöh kokoman me a möm,
ka vapöh kokoman me e Tamaara, ke Sunai'eah
Ieesu' Kristo. ⁴ Emöm to kiun ka nös neöm o kiun
va'ih, pan eöm se ep paröm vaeö va'peh me a möm.

E Sosoenën To Ihan Anoe A Ma Hat Pea

⁵ Ke e' iva'ih, a soe nemöm to pēnton voh, ne
Ieesu' Kristo to vavatvus voh non, nemöm to

vatvus pet ka no nös neöm. E Sosoenën koman, e' o maaka, ka manih pe' no a hikta pah ö popoen to te' non. ⁶ Ivëh, ka se keh soe ee pan, ea to vapöh kokoman me no pe Sosoenën, ivëhkëk, ea to te' avoe' e no pa nok a ma taate' va pa popoen, ea to pikpiuk e no, para hikta vavatet no a taate' man. ⁷ Ivëhkëk, ea se keh te' no po maaka vamanih pa ö ne Sosoenën to te' va non, ea to onöt e no pa vapöh kokoman me ro upöm te'. Ko era' pe Koa' pe Sosoenën vëh e Ieesu' Kristo se pupui vahik en pa ma hat pea.

⁸ Ea se keh soe pan, ea to hikta te' me no ta hat, a, ea to pikpiuk koman hah a no, ka soe man hikta te' non manih pa komaara. ⁹ Ivëhkëk, ea se keh soe vatvus a ma taate' hat pea manih pe Sosoenën, e Sosoenën se ihan anoe en pa ma hat pea, suk ea to ta e no pe' se nok en pa taate' vih totoopin. Suk ataeah, e' se pupui vahik en pa ma hat pea manih po era' pe Ieesu' Kristo. ¹⁰ Ea se keh soe pan, “Ea to hikta te' me no ta hat”, a, ea to sosoe va e no manih pan, e Sosoenën e' a te' pikpiuk. Ivëh, no a soe pe' to hikta te' suk non manih pa komaara, ka hikta iu kon no o vavaasis pe'.

2

A Te' Va Pa Va'aus, Ivëh, E Ieesu' Kristo

¹ Pus koa' peö' manih pa ëhnan e Ieesu' Kristo, eö' to kiun ka nös neöm o kiun va'ih, parö' sosoe ka no' neöm pan, eöm se koe a nok vatëh a ma taate' hat. Ivëh, ka ta pah te' se keh nok a hat, a te' vava'aus te' pea vëh e Ieesu' Kristo to te' va'peh tamoan me non pe Tamaara Sosoenën, e' se soe ken pe Sosoenën, ke' ihan anoe en pa ma hat pea.

A taate' pe' a totoopin tamoan. ² Ke' e' koman to nok voh a kiu va pa vavahik a ma hat pea, e' to hikta nok suk varoe voh a ra a kiu pamëh. Ahik, e' to nok a kiu pamëh marën a vahik a ma hat pa ma napan kurus to te' ne manih po oeh vëh.

A Te' Vëh To Nat Vavih Non E Sosoenën, E' To Suksuk Vavih Rakah E Non Pa Ma Taate' Pe'

³ Ea se keh nat vavih e no pe Sosoenën, para vavetet no a taate' pe', a, ea to nat vavih e no pe'. ⁴ Keteh se keh soe pan, "Eö' to nat e no' pe Sosoenën", ivëhkëk, e' to hikta vavetet non a taate' pe', a, a te' pamëh e' a pikpiuk rakah. Ka taate' man hikta te' non manih pe'. ⁵ Ivëhkëk, ta pah te' se keh vavetet vakis non a soe pe Sosoenën, a, a te' ko pamëh to he' rakah non o iu pe' manih pe Sosoenën. Ka manih pa taate' pamëh, na to nat va e no manih pan, ea to vatös me ee pe Sosoenën. ⁶ Keteh to soe pan, e' to vatös me non e Sosoenën, e' a te' pamëh se suk a taate' ne Kristo to suk voh.

⁷ Ken kea vih rakah peö', a taate' va'ih nö' to kiun ka nös neöm to hikta te' non pan, e' a taate' voon. Ahik, a taate' pamëh, e' a taate' vamoan nöm to kon voh po poen nöm to tavus voh a napan pe Kristo. Ka taate' pamëh, to pet non manih pa soe pe Sosoenën, nöm to pënton vahik voh em pe'. ⁸ Ivëhkëk, a taate' vëh nö' to kiun ka nös neöm, e' me a taate' voon, pare' man rakah non manih po to'to' pe Ieesu' Kristo, kuru no to'to' pamëh to tavus vaman me en manih pa ma te' to'to' koman peöm. Suk ataeah, a taate' va po oeh vëh to te' va non manih pa popoen to vatët hik en, ka soe man pe Sosoenën to te' va non manih po maaka to tavus ma', pare' te' e non manih kuru.

⁹ Ka ta pah te' se keh sosoe non pan, “Eö' to te' no' manih po maaka pamëh”. Ivëhkëk, e' to rës e non pa ma kea pe', pen a ma vameneah varih a napan pe Kristo. E' to te' avoe' e non manih pa popoen.

¹⁰ Ka te' vëh to he' rakah non o iu pe' manih pa ma kea pe' me ra ma vameneah varih a napan pe Kristo, e' to te' e non manih po maaka. Ka manih po maaka pamëh no a hikta ta pah tah to antoen non a vaku' poan manih pa hat. ¹¹ Ivëhkëk, eteh to rës non a ma kea me ra ma vameneah varih a napan pe Kristo, e' to te' e non manih pa popoen. Ka popoen pamëh sunpip e non pa mataneah, ke' hikta nat non pa hanan poanheh ne' to suksuk nö non.

¹² Eö' to kiun ka nös neöm a napan varih to te' va nem sih manih pan, eöm a ma koa' peö', o kiun va'ih,
parö' sosoe vanat a no' nös neöm,
suk manih pa ëhnan e Ieesu' Kristo ne Sosenën to ihan anoe en pa ma hat peöm.

¹³ Eöm varih a kën taman varih to vovoh ke nem sih o kum te' varih to vaman ne Sosenën,
eö' to kiun ka nös neöm a soe va'ih,
suk eöm to nat vavih voh e nem pa Te' pamëh to te' tamoan voh e non, pare' te' avoe' me e non kuru,
ka te' pamëh ivëh, e Ieesu' Kristo.

Eö' me se kiun ka nös neöm a nap seseka' a soe va'ih,
eöm to vaman nem sih e Kristo,
paröm onoah vahik voh em pe susun po ora' hat.

14 Eö' me to kiun keo' nös peöm o koa' varih to
 vaman vavoon e Kristo,
 eöm se nat vavih e Tamön.
 Ke eöm varih a kën taman varih to vovoh ke nem
 sih o kum te' varih to vaman ne Sosenën,
 eöm to nat vavih e nem pa te' vëh e Ieesu' to te'
 tamoan voh e non,
 pare' te' avoe' e non kuru.
 Ke eöm varih a nap seseka',
 eöm to te' va nem manih pa napan varih to
 vaman ne sih e Kristo,
 eöm to te' rakah me nem o kikis.
 Ivëh, no a soe pe Sosenën se te' kikis suk non
 manih peöm,
 köm onoah e susun po ora' hat.

Ea Se Nat No Iu No A Ma Taate' Hat Va Po Oeh

15 Eöm se koe a iu a ma taate' hat va po oeh vëh,
 me a ma moeh tah to te' ne manih pe'. Eöm se keh
 iu nem a ma taate' va po oeh vëh, ko iu pe Tamön
 hikta se te' non manih peöm. 16 Ea to nat e no pa
 ma taate' pa napan va po oeh vëh, a ma taate' poë
 varih to te' va ne manih, a taate' ep vakarë a tah,
 me a taate' manin a tah hat na to ep, me a taate'
 vatösoe. A ma taate' poë varih to hikta tane' ma'
 manuh pe Sosenën. Ea to nat e no pa ma taate'
 poë varih, ee ra ma taate' no a napan va po oeh
 to nonok ne sih. 17 O oeh avoes, me a ma taate'
 hat poë varih se hik kurus ee. Ivëhkëk, a te' vëh to
 nonok non a ma tah ne Sosenën to iu non, o to'to'
 pe' hikta se ro non.

*A Te' To Vakihat Me Non E Ieesu' Kristo To Tavus
 En*

¹⁸ Pus koa' peö' manih pa ëhnan e Kristo, kuru na to tavus ee po poen no oeh vëh se hik. Moaan voh nöm to tēnan voh a soe to soe non pan, a te' vëh to vakihat me non e Kristo se tavus en. Kuru va'ih no a nap peo to vakihat me ne Kristo to tavus ee. Ivëh, ka kuru va'ih na to nat ee po poen no oeh se hik. ¹⁹ A napan varih to vakihat me ne Kristo, ee to vatös me voh ee pea po kum pea. Ivëhkëk, ee to këh hah ee pea. Ee se keh te' vaman ne pan, ee a ma meh pea, kuru nee se te' va'peh avoe' me e ne pea. Ivëhkëk, ee to këh tavus ee pea, ka nat vavih e no pea to hikta vatös hah me no raeo.

²⁰ Eöm to kon vahik voh em pa Tuvuh Vasio', ka Tuvuh pamëh nok a neöm, köm kon em po nat va pa ma tah va po vaman pea, a napan pe Kristo. ²¹ Eö' to kiun ka nös neöm o kiun va'ih, köm nat nem koman nem pan, eöm to hikta nat nem pa taate' man. Ahik, eö' to kiun nös, suk eöm to nat vahik voh em pa soe man, paröm nat vavih e nem pa hik to piuk se tavus tane' ma' manih pa soe man.

²² Eteh ivëh a te' pikpiuk? E' a te' vëh to sosoe non sih pan, e Ieesu' to hikta te' non pan e Kristo, a te' ne Sosenën to vate' poan, ke' nö ma' pare' hehe a ma napan pe' varih to te' ne pa hat. A te' to nonok non a soe to te' va non manih, e' a te' to he' tonun rakah en pe Taman pen Koa' pe'. Ka te' pamëh to te' va e non manih pa te' to vakihat me non e Kristo. ²³ Eteh to hikta iu kon non e Ieesu' manih po to'to' pe', e' to hikta iu kon me non e Tamaneah Sosenën. Ivëhkëk, eteh to vaman non pan, e Ieesu' e' e koa' pe Sosenën, e' me e koa' pe Sosenën.

A Tuvuh Vasio' To Vavaasis A Rora Sih A Soe Man

²⁴ Matop vavih nem, ko öt vakis a soe nöm to pënton voh po taneo to soe non pan, e Ieesu' e Koa' pe Sosenën. Eöm se keh öt vakis nem a soe pamëh, eöm se te' va'peh me e nem pe Sosenën me e Koa' pe'.

²⁵ Ke' iva'ih a tah ne Ieesu' Kristo to soe voh ka ra, e' to soe voh ka ra pan, e' se he' a ra o to'to' tamoan.

²⁶ Eö' to kiun ka nös neöm a soe va'ih komön o kiun va'ih. Eö' to sosoe vanat a no' neöm pan, eöm se matop vavih nem pa napan varih to kehkeh rëh ka no neöm manih po vavaasis piuk, pare me koe ka neöm manih pa hanan to hikta te' vih non. E' a hanan hat ipamëh. ²⁷ E Ieesu' Kristo to he' voh en peöm pa Tuvuh Vasio', ke' te' e non manih peöm. Ivëh, köm hikta se iu hah nem ta ma meh tövavaasis. Ahik, a Tuvuh Vasio' koman ivëh, to vavaasis a no neöm a ma moeh tah kurus, ka soe pa Tuvuh Vasio' e' a soe man. E' to hikta te' non pan, o piuk. Ivëh, köm se vatös me e Kristo, vamanih pa ö no a Tuvuh Vasio' to vavaasis vavoh ka neöm.

Kuru Na To Tavus Ee O Pus Koa' Pe Sosenën

²⁸ Oman, ma koa' peö' pa ëhnan e Ieesu' Kristo, eöm se vatös vakis rakah me e Ieesu' Kristo. Ko poen ne' se hah ma', ea hikta se poet no, para hara' va'naöp no pa sun manih pa mataneah. ²⁹ Eöm se keh nat va nem manih pan, a taate' pe Kristo a vih pare' totoopin, a, eöm se nat va em manih pan, a napan kurus varih to nonok ne sih a ma taate' vih totoopin, ee to tavus kurus ee o pus koa' pe Sosenën.

3

E Ieesu' Se Hah En Ma'

¹ Oman rakah! E Tamaara Sosoenën to iu suntan a rora, pare' poka' en pea o pus koa' pe'. Ke ea o pus koa' vamaman rakah pe'. A napan va po oeh vëh to hikta nat voh ne e Sosoenën, ivëh nee to hikta inan vavih suk a rora sih o pus koa' pe Sosoenën. ² Ma vamomhë peö', kuru na to te' e no o pus koa' pe Sosoenën. Ivëhkëk, amot na se kon o sionin to matan vah va non nih? A tah va'ih to hikta te' maaka vi non sih. Ivëhkëk, ea to nat e no, amot ne Ieesu' Kristo se hah ma', ko tavus vamhën ma', ka ep inan rakah ee pe', para tavus kurus va ee manih pe'. ³ A napan varih to ananoeh ne sih e Ieesu' Kristo, ee to iu te' vivihan rakah ne manih pa matan e Sosoenën. Ee to iu te' vivihan va ne manih, pa ö ne Ieesu' Kristo to te' vivihan va non.

⁴ A te' vëh to kök a taate' pe Sosoenën manih pa ö ne' to nonok non a ma taate' hat, ka hat ne' to nok, e' a hat ko pamëh to kök e non pa taate'. ⁵ Eöm to nat e nem, e Ieesu' Kristo to tavus voh manih po oeh vëh, pa vavahik a ma taate' hat. Ke Ieesu' koman no a hikta hat to te' non manih pe'. ⁶ Ka te' vëh to vatös me non poan, e' to hikta suksuk non sih a taate' hat. Ka te' vëh to suksuk non sih a taate' hat, a, ea to nat e no pa te' pamëh to hikta inan voh e Kristo, pare' hikta vaman non eah, ko vatet a taate' pe'.

⁷ Pus koa' peö', eöm se matop vavih nem, e' to hat non pa ta pah te' tome' piuk ka neöm, ko rëh koe ka neöm manih pa taate' hat. A te' vëh to nonok non a taate' vih, e' a te' vih no a taate' pe' to totoopin, e' to te' va e non manih pe Ieesu' Kristo, a te' no

a taate' pe' to vih pare' totoopin. ⁸ Moaan voh po taneo ne susun po ora' hat to nonok voh kov e non pa ma taate' hat. Ivëh, ketereh to te' avoe' ne pa nok vatëh a ma taate' hat poë varih, ee kurus a napan pe susun po ora' hat. E Koa' Te' pe Sosenën to nõ voh ma', marën a ö ne' se vavahik me a mirö' a kiu pe susun po ora' hat. ⁹ O te' varih to te' ne o pus koa' pe Sosenën, ee to hikta nonok ne sih a taate' hat, suk ataeah, o to'to' pe Sosenën to te' non manih pee, ivëh, nee to hikta vavatet suk ne a taate' hat, ke Sosenën te' tamoaan e non manih pee. ¹⁰ Ivëh, ka onöt e no pa ep inan pe retereh ivariv o pus koa' pe Sosenën, me e retereh ivariv o pus koa' pe susun po ora' hat. O te' varih to hikta nonok ne a ma taate' vih, ee to hikta te' ne pan, ee o pus koa' pe Sosenën, ko te' me varih to hikta iu ne a ma kea pee, me ra ma vameere, ee me to hikta te' ne pan, ee ro pus koa' pe Sosenën.

Ea Se Iu Rakah O Upöm Te'

¹¹ Iva'ih o vavaasis nõm to tēnan voh po taneo, moaan rakah voh na to tēnan voh a Soe Vih pe Sosenën to soe non pan, ea se iu rakah o upöm te'.

¹² Ea se nat no te' va no manih pe Keen, e Keen a te' pe susun po ora' hat, e' to ip vamët voh e kea pe' Ebel. E Keen ip vamët suk voh e kea pe' ataeah? Suk a tah ne' to nonok non to hat, ke Sosenën he' tonun en pe'. Ivëhkëk, a taate' pe kea sone' pe' to vih, ke Sosenën iu non poan, ivëh ne Keen to heve suk, pare' ip vamët e kea pe'.

¹³ Kën kea peö' me ra kën vamen, koe a töhkak vahat pa ö nõ a napan va po oeh vëh se rës a no neöm. ¹⁴ Ea to nat e no, pea to he'he' no sih a ma

kokoman pea manih po upöm napan pe Sosoenën. Ivëh, ka nat vavih e no, pea to tavus këh voh ee ma' pa taate' va pa mët, para kon ee po to'to' tamoaan. A te' vëh to hikta iu non o upöm te' va po vaman, a apeneah to te' va e non manih pa te' mët. ¹⁵ O te' varih to rës vakis ne sih a ma kea pee, me ra ma vameere, ee to te' va e ne manih po te' ipip te'. Ka nat e no pa te' ipip vamët te', e' to hikta te' me non o to'to' tamoaan. ¹⁶ Ke' iva'ih a ö na se nat va i no a taate' iu te', e Ieesu' to he' voh o to'to' pe', pare' mët suk a ra manih pa kuruse. Ka manih pa mët pe', ne' to vataare en pea pa taate' iu te'. Ea me se mët suk a ma kea pea varih a napan pe Kristo. ¹⁷ Ivëhkëk, ta pah te' se keh vaneah non ta ma tah peo va po oeh vëh, pare' ep akuk non e si' kea pe' a arus, pare' keh hikta uruan ko va'aus poan, a, ea to nat e no pa taate' iu te' pe Sosoenën to hikta te' non manih pa te' pamëh. ¹⁸ Pus koa' peö', ea se nat no iu akuk no a ma kea pea manih po rivon, ahik, ea se iu rakah no raoe manih pa ma kupu pea, para va'aus raoe, ko nok a taate' vih manih pee.

A Napan Pe Kristo Se Sun Vakis Rakah Ne Manih Pa Matan E Sosoenën

¹⁹⁻²⁰ Ea se iu rakah no a ma meh te' pea, ea to nat e no pea to vavatet e no pa hanan va pa soe man. Ka tëëm no kokoman pea se keh ruk a ra pan, ea to hikta vavatet no a soe man, ea se te' me o kokoman tö manih pa matan e Sosoenën. Suk ataeah, e Sosoenën to nat e non pa ma moeh tah kurus, ko te' nat pe' te' oah e non pa ma kokoman pea. E' to hikta onöt non a vaho' a ra po vahutët, suk a taate' piuk pea, ahik, e' se soe ka ra pan, ea se vavatet rakah no a soe man pe'. ²¹ Ma vamomhë peö', a ma

kokoman pea se keh hikta vahara' vahat a rora, ea to hikta se nö me no o naöp manuh pa matan a ö ihiho' pe Sosenën, ea se hinhin tamoan no para vavaato me no eah. ²² Ea se keh hin suk na ta tah manuh pe Sosenën, e' se he' en pea pa tah pamëh, suk ataeah, ea to vavatet tamoan e no pa taate' pe', para nonok no a ma tah to vavaeö non poan. ²³ Ke' ivarih a ma tah no a taate' pe Sosenën to sosoe suk non, ea se vaman no a êhnan e Koa' pe' Ieesu' Kristo, ea papaeh se iu no o upöm te', vamanih pa ö ne' to soe vavoh ka ra. ²⁴ Ta pah te' se keh suksuk non a taate' pe Sosenën, e' to vatös rakah me en pe', ke Sosenën te' e non manih pe'. Ea kurus to nat e no pe Sosenën to he' en pea pa Tuvuh Vasio'. Ka Tuvuh Vasio' pamëh to vataare va e non pea manih pan, e Sosenën to te' va'peh tamoan me e non pea.

4

E Jon To Vakömköm Non A Napan Pan, Ee Se Nat Ne Vaman O Te' Vanënën Soe Pikpiuk

¹ Kën kea, matop vavih nem po te' vanënën soe pikpiuk, ee to vavatvi va kov e ne manih po oeh. Ivëh, kö' sosoepip a no' neöm pan, eöm se nat nem vaman rakah a ma soe pa napan poë varih, pa ö nee se nö nös peöm pare soe ka neöm pan, "A Tuvuh pe Sosenën to he'he' a non neo' a soe va'ih, kö' sosoe ka no' neöm." Eöm se punö' a ma vu tuvuh poë varih tatane' ne ma' manuh pe Sosenën, ke', ahik. ² Eöm se keh nok va nën, eöm to antoen e nem pa nat pan, a tuvuh pamëh, e' a Tuvuh pe Sosenën. E' me to te' va non manih pan, ta pah te' se keh soe va ka neöm manih pan, e

Ieesu' Kristo to tavus te' vamaman voh, ka Tuvuh pe Sosenen te' non manih pe'. ³ Ka ta pah te' se keh hikta soe ta soe to soe suk non e Ieesu', a, ea se nat ee pa te' pameh, e' to te' me non pa meh tuvuh ke, a tuvuh pameh to hikta tane' ma' pe Sosenen. Ka tuvuh pameh, e' a te' to vakihat me non e Kristo. Moaan voh nom to penton a soe to soe non pan, e' se no ma' manih po oeh veh. Kuru ne' to no en ma', pare' te' e non manih kuru.

⁴ Pus koa' peo', me eom o pus koa' pe Sosenen, eom to voknah vahik voh o te' vanenen soe pikpiuk, suk ataeah, a Tuvuh pe Sosenen to te' non manih peom. A Tuvuh pameh to te' oah e non pa ma tuvuh to te' ne manih pa napan varih to vavattet ne a ma taate' hat va po oeh veh, suk ee to hikta nat ne e Sosenen. ⁵ Ka nap vanenen soe pikpiuk poe varih, ee a napan va po oeh veh. Ivoh, ka soe nee to sosoe ne, e' a soe va po oeh veh. Ka napan va po oeh veh tenan e ne sih pa soe pee. ⁶ Ivohkek, ea varih, ea a napan pe Sosenen, me etereh varih to nat ne e Sosenen, ee to penton e ne po vavaasis pemom. Ko te' varih to hikta nat ne e Sosenen, ee to hikta se tenan ne o vavaasis pemom. Ke' vaih a o na se nat suk pa Tuvuh man, me a tuvuh to vavativus non a soe piuk.

A Taate' Iu Te' To Tane' Ma' Pe Sosenen

⁷ Ma vamomhe peo', ea papaeh se iu rakah no a ma upom pea, suk ataeah, a taate' iu te' to tane' non ma' pe Sosenen. O te' varih to iu ne o upom te', ee to tavus ee o pus koa' pe Sosenen, pare nat e ne pe Sosenen. ⁸ Ko te' varih to hikta iu ne o upom te', ee to hikta nat ne pe Sosenen. Suk ataeah, e

Sosoenën, e' a pusun in a taate' iu te'. ⁹ Ke' iva'ih a ö ne Sosoenën to vataare vavoh ka ra o iu pe' manih pea. E' to vanö ma' a paeh Koa' ro pe' manih po oeh vëh, pan ea se kon koe o to'to' tamoan manih pe'. ¹⁰ A taate' iu o upöm te', e' a taate' pe Sosoenën. Ēa se nat no koman no pan, ea to iu momoan voh e Sosoenën. Ahik, e Sosoenën to iu momoan voh a ra, ivëh, ne' to vanö suk voh ma' e koa' pe'. Ke' nö ma' manih po oeh vëh, ko mët marën a ö ne Sosoenën se ihan anoe a ma taate' hat pea. Suk ataeah, e Sunai'eah to kon këh a ra a ma kamis pea, pare' te' ko kamis varu' en.

¹¹ Ma vamomhë peö', manih pa taate' pamëh, ne Sosoenën to vataare voh en pea pa ö ne' to iu rakah e non pea. Ivëh kea papaeh se iu rakah a ma upöm te' pea. ¹² Ahikta pah te' to ep avoe' non pe Sosoenën. Ivëhkëk, ea se keh iu rakah no o upöm te', vamanih pa ö ne Sosoenën koman to iu va non raoe, ke Sosoenën te' va'peh me non pea. Ka taate' pe' pamëh pa iu o upöm te' tavus va eh rakah en manih po to'to' pea.

¹³ Ea se po' nat vah va no nih pa ö ne Sosoenën to vatös me a rora ka te' no manih pe'? Ea se nat tane' pa ö ne Sosoenën to he' a ra a Tuvuh koman pe'. ¹⁴ Ea to ep vahik voh ee pa tah ne Tamaara to nok voh manih pea. E' to vanö voh ma' e Koa' pe', ke' nö ma' marën a ö ne' se kon hah a napan va po oeh vëh, kee tavus këh ma' a taate' hat. Emöm to sosoe tavus tamoan suk rakah kov e nem sih pa tah pamëh. ¹⁵ Ta pah te' se keh soe pan, e Ieesu' e Koa' pe Sosoenën, e Sosoenën se vatös tamoan e non manih pa te' pamëh, ka te' pamëh vatös tamoan varu' e non manih pe'. ¹⁶ Ea to nat e no', para

vaman vakis va e no manih pan, manih po iu pe Sosoenën, e' a pusun in a taate' iu te'.

E Sosoenën koman e' a pusun in a taate' iu a meh te'. Ka te' vëh to iu non a meh te', e Sosoenën to vatös tamoaan me e non pe'. Ke' vatös tamoaan varu' me e non pe Sosoenën. ¹⁷ Ea se keh te' va no nën, a, a taate' iu a ma meh te' pea se eh rakah en manih po to'to' pea. Ka hikta onöt no a naöp pa sun po vahutët apuh pe Sosoenën. Oman, ea to te' no manih po oeh vëh, para nonok no a pah taate' ne Ieesu' koman to nonok non. Ivëh, ka se nat no nanaöp no e Sosoenën. ¹⁸ A te' to iu non sih e Sosoenën, e' to hikta nanaöp non sih. Ivëh, ka taate' iu te' se tavus vakis rakah en manih po to'to' pe'. A, ka taate' pamëh se veo en pa taate' naöp e Sosoenën. A te' to nanaöp non e Sosoenën, e' to nat e non pe' se kon amot en po voen hat, suk a taate' hat pe'. Ka ta pah te' se keh nanaöp non e Sosoenën, a, ea se nat va e no pe' manih pan, a taate' iu te' to hikta tavus vakis non manih po to'to' pe'.

¹⁹ Ea to iu no sih o upöm pea varih a napan pe Kristo, suk ataeah, e Sosoenën to iu momoan e non pea. ²⁰ Ta pah te' se keh sosoe non pan, e' to iu non e Sosoenën, ivëhkëk, e' to rës e non pa napan pe Sosoenën, a, a te' ko pamëh e' a pikpiuk. A te' pamëh to hikta iu non a napan pe Sosoenën varih ne' to ep non pa mataneah, e' to hikta onöt non a iu me e Sosoenën vëh ne' to hikta ep me non pa mataneah. ²¹ A taate' vëh na to kon voh manih pe Kristo to te' vavoh non manih pan, a te' to iu non sih e Sosoenën, e' se iu me non a ma napan pe Sosoenën.

5

Ea Se Vaman Varoe E Koa' Pe Sosoenën

¹ A napan kurus varih to vaman ne sih pan, e Ieesu' e' e Kristo a te' ne Sosoenën to vanö ma' manih po oeh vëh, ee ro pus koa' pe Sosoenën. Ka napan kurus varih to iu ne sih e Tamön, ee to iu me e ne po pus koa' pe'. ² Ke' ivëh, a ö na se nat suk no a ö na to iu vah va i no o pus koa' pe Sosoenën, vamanih pa ö na to iu no e Sosoenën, para vavatet no a ma taate' pe'. ³ Ea se iu rakah no e Sosoenën, para vavatet no a ma soe pe', me a ma taate' pe', ka ma taate' pe' to hikta he' vëhva' a rora. ⁴ Suk ataeah, a napan kurus se keh te' ne o pus koa' pe Sosoenën, ee se vöknah rakah a ma taate' hat va po oeh vëh, manih pa ma to'to' pee. Ea to vaman no e Sosoenën, ivëh, ko vaman pea nok a ra, ka onoah ee po kikis pe susun po ora' hat, me a ma taate' varih to te' ne pa ma to'to' pea.

E Sosoenën To Vatvus Vamaaka A Soe Pe Sunai'eah

⁵ Ivëh, ke retereh varih to eh ne pa vöknah a ma taate' hat va po oeh vëh, ee a napan ko poë varih to vaman ne pan, e Ieesu' Kristo e' e Koa' pe Sosoenën. Ka manih pa ma to'to' pee, ee to vöknah vahik ee pa ma taate' hat va po oeh vëh. ⁶ E Ieesu' Kristo, e' a te' pamëh to nö voh ma', pare' vataare koman hah ea manih pea, pan e'e' koman e' e koa' pe Sosoenën. E' to vataare va ka ra manih pan, manih pa taate' va pa pupui pa ruen, me manih pa ö no era' to tako' pa kuruse. E' to hikta koe ke voh ma' pa taate' va pa pupui pa ruen varoe, ahik. E' to koe ke voh ma' manih pa taate' va pa pupui pa ruen me o era'. Ka Tuvuh Vasio', e' to soe vanat

a ra a pusun in a soe man. Ka Tuvuh Vasio' ivèh to vavatvus non a soe to soe non pan, e Kristo, e' eteh. ⁷ Ivèh, ka kukön tah rakah ivarih to sosoe vanat a rora sih pan, e Ieesu' e koa' pe Sosoenèn. ⁸ Ke' ee ivarih a kukön tah poë varih, a Tuvuh Vasio', me a ruen, me o era'. Ka soe pee ra kukön to vatoe tamoan e non, pare' te' non a paeh a soe ro to soe non pan, e Ieesu' e' e koa' pe Sosoenèn.

⁹ Ea to vaman no sih a soe a man no a napan to vavatvus ne. Ivèhkèk, a soe ne Sosoenèn to vavatvus non, e' to kiki oah e non pa soe no a te' va po oeh to vavatvus non. Ka soe ne Sosoenèn to to tavus voh, ne' to sosoe suk voh non e Koa' pe', e Ieesu' Kristo. ¹⁰ A te' vèh to vaman non sih e Koa' pe Sosoenèn, e' to kon vahik voh en pa soe man vèh ne Sosoenèn to vavatvus voh non. Ka soe pamèh te' e non manih pa komaneah. Ivèhkèk, a te' vèh to hikta vaman non a soe pe Sosoenèn, e' to popoka' non e Sosoenèn pan, e' a te' pikpiuk. Suk ataeah, e' to hikta vaman non a soe man ne Sosoenèn to soe suk voh e Sunai'eah, e Ieesu' Kristo. ¹¹ Ke' iva'ih a soe man ne Sosoenèn to soe voh ka ra. E Sosoenèn to he' voh en pea po to'to' tamoan, ko to'to' pamèh te' e non manih pe Sunai'eah. ¹² A te' vèh to hikta vatös me non e Koa' pe Sosoenèn, e' to hikta te' me non o to'to' pamèh. Ka te' vèh to vatös me non e Koa' pe Sosoenèn, e' to te' me e non po to'to' pamèh.

Ea To Vaman No E Ieesu' Kristo, Para Nat Va E No Manih Pea To Te' Me No Po To'to' Tamoan

¹³ Eö' to kiun ka nös neöm a napan varih to vaman nem a èhnan e Koa' pe Sosoenèn o kiun va'ih, pan eöm se ep paröm nat va nem manih pan, eöm to kon voh em po to'to' tamoan. ¹⁴ Ea se keh

vavatet vavi' no o iu pe Sosoenën, para hinhin no, ko keh hin eah ta pah tah, e' se pënton en pa hin pea ko he' en pea. Ke' ivëh, a tah na to hikta nanaöp suk no eah, para nō vatët ee manuh pe'. ¹⁵ Ea to nat e no pe' to pëpënton tamooaan e non pa ma hin pea. Ivëh, ka se keh hin eah ta pah tah ne' se he' a ra, ea se kon ee, para nat va e no manih pe' to se he' vamaman en pea pa tah na to hinhin suk no.

¹⁶ Ta pah te' se keh ep in e kea pea to nok ta pah taate' hat, ka hat pamëh se keh hikta onöt non a ip vamët e kea pea pamëh, a, a te' pamëh to antoen e non pa hin e Sosoenën, ke Sosoenën he' en pe' po to'to'. Eö' to sosoe suk no' o te' varih to nonok ne a ma vu hat poë varih to hikta onöt ne a ip vamët raoe. Ivëhkëk, e' to te' non a ma vu hat to antoen ne a ip vamët a te'. Eö' to hikta sosoe no pan, eöm se hin suk a napan to nonok ne a ma vu hat to te' va ne manih. ¹⁷ A ma taate' varih to hikta te' totoopin ne, ee a ma taate' hat i poë varih. Ivëhkëk, e' to te' non a ma meh vu hat to hikta antoen ne a ip vamët a napan.

¹⁸ Ea to nat va e no manih pa napan varih to te' va ne manih o pus koa' pe Sosoenën, ee to hikta onöt ne a nok vatëh a ma taate' hat. Ahik rakah. E Sosoenën to matop vavih e non po te' to te' va ne manih pan, ee o pus koa' pe'. Ke susun po ora' hat to hikta onöt non a hariun raoe. ¹⁹ Ea to nat e no, ea to te' e no o pus koa' pe Sosoenën. Ivëhkëk, a napan kurus varih to hikta nat ne e Sosoenën, ee to te' ne paan o kikis pe susun po ora' hat.

²⁰ Ea to nat e no, e Koa' pe Sosoenën to nō voh en ma', pare' he' en pea po nat me o kokoman vih pe'. E' to he' a ra o kokoman vih me o nat pe' pan,

ea se nat rakah e Sosenen vamaman, para vatös vaman me eah pen Sunai'eah Ieesu' Kristo. Ke Ieesu' Kristo, e' e Sosenen vamaman rakah. E' me, a pusun in o to'to' tamoaan.

²¹ Pus koa' peö', eöm se te' vaniu këh nem o sosenen vapikpiuk.

SOE A TO'TO'
**The New Testament in the Vasui (Tinputz) Language of
Papua New Guinea**
Nupela Testamen long tokples Vasui long Niugini

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Vasui (Tinputz) (Tinputz)

Dialect: Vasui

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f779a4b1-4c33-58ed-ae43-2686ceb877fb